

HÍREK

2016 második félév

A COMEDS 46. Plenáris Ülésére 24 NATO és 8 partner nemzet összesen 79 képviselőjének részvételével került sor Brüsszelben, a NATO Székhelyén, 2016. november 21-23 között. A tárgyalásokon Hazánk és a Magyar Honvédség érdekeit Dr. Kopcsó István orvos dandártábornok, a Magyar Honvédség egészségügyi főnöke képviselte. Lehetőséget kapott még az ülésen való részvételre dr. Vekerdi Zoltán orvos ezredes, aki a Magyar Honvédség Közegészségügyi Járványügyi Szolgálatát által biztosított ol-tóanyaggal végrehajtotta a Belgiumban szolgáló magyar állomány influenza elleni védőoltását is. A COMEDS ülés tárgyalási programja, jegyzőkönyve és háttéranyagai elérhetőek a NATO Szabványosítási Ügynökség honlapján (<http://nso.nato.int/nso>). A hozzáférés előzetes regisztrációhoz kötött (csak hivatalos honvédségi elektronikus postafiók címmel lehetséges), s az ennek során kapott bejelentkezési név és jelszó adatokat szükséges megadni.

NATO Védelmi Tervezési Folyamat (NDPP¹). Ez a folyamat minősített adatok felhasználásával történik, s így a tanácskozás ezen része során, melyen a partner nemzetek képviselői nem, csupán a NATO tagállamok küldöttei vehettek részt, elhangzottak sem jelenhetnek meg nyílt terjesztésű anyagokban – így sem a plenáris ülés jegyzőkönyvében, sem pedig szaklapunkban. Azt azonban a jegyzőkönyv rögzíti, hogy a küldöttek egyetértettek a megfogalmazott ajánlásokkal, azaz hogy:

- A COMEDS Plenáris Ülése egyetért és támogatja a megerősített NATO Reagáló Erők (eNRF²) haderő elem szükségleti lista³ kiegészítését a feladatra szabott egészségügyi képességekkel és kapacitásokkal.
- A Szövetségi Műveleti Parancsnokság egészségügyi tanácsadója (ACOMEDAD⁴) felkérte a nemzeteket, hogy biztosítsák a szükséges képességeket és kapacitásokat a jövőbeni haderő-felajánlási konferenciák során.

A COMEDS elnökének beszámolója. Bernier vezérőrnagy úr beszámolójában megerősítette, hogy elnöki tevékenységét a COMEDS által megszabott négy közös, kiemelt célterületre összpontosítja, azaz:

1. az egészségügyi biztosítás kapacitásaira,
2. a COMEDS láthatóságára,⁵
3. az egészségügyi biztosítás jövőjére,
4. a COMEDS jövőképeire és irányelveire.

¹ NDPP – NATO Defence Planning Process

² eNRF – enhanced NATO Response Force

³ Force Element List

⁴ ACO MEDAD – Allied Command Operations Medical Adviser

⁵ Ennek jegyében létrehozásra került a Wikipedia-n a COMEDS saját lapja, mely az elnököket felsoroló táblázatban feltünteti Dr. Svéd László vezérőrnagyot, aki 2005-2006-ban töltötte be a testület elnöki beosztását

(https://en.wikipedia.org/wiki/Committee_of_Chiefs_of_Military_Medical_Services_in_NATO).

Az elnök hangsúlyozta, hogy a NATO részéről a COMEDS közössége részére megszabott alaptervekenység és legmagasabb rangsorolású feladat annak elősegítése, hogy a NATO ambíciószintjének támogatásához szükséges minősített egészségügyi képességek elegendő mértékben rendelkezésre álljanak. A COMEDS láthatóságát, tevékenységének nyomon követhetőségét és a felettes testület, vagyis a NATO Katonai Tanácsa (MC⁶) felé történő elszámoltathatóságát szolgálja az is, hogy a NATO Szabványosítási Ügynökség már említett honlapján elérhetőek, visszakereshetőek, s elemezhetőek az eddigi összes COMEDS plenáris ülés jegyzőkönyvei és külön könyvtárban az egyes munkacsoportok munkatervei, beszámoló (POWER⁷) és munkaanyagai is.

A KFOR⁸ egészségügyi biztosításának új kihívása, lehetősége és formája. Az ACO MEDAD által a plenáris ülésen tett jelentés alapján Németország kivonul a hadszíntérről 2017 év végéig. Más nemzet nem vállalja a KFOR tábori kórházi (Role-2 szintű, sebészeti beavatkozó) képesség biztosítását, s a befogadó nemzet sem rendelkezik a KFOR követelményeinek megfelelő kórházi háttérrel. Az ACO MEDAD jelentése alapján a NATO számára az egyetlen fenntarthatóan megbízható, minőségi megoldás a szolgáltatás kiszervezése maradt, melyet bevizsgált civil cég által biztosított képesség megvásárlása útján lehet biztosítani.⁹

A NATO jövőbeni műveleteinek egészségügyi biztosítása. A Szövetséges Átalakítási Parancsnokság (ACT¹⁰) egészségügyi tanácsadója előadásában felhívta a figyelmet arra, hogy a NATO jövőbeni műveleti igényeire ma kell felkészülnie a nemzeteknek. Ezzel egyetértve, s ennek nyomán a COMEDS négy, egymást erősítő irányban tesz erőfeszítéseket:

- a COMEDS napirenden tartja a jövőbeni műveletek egészségügyi biztosításának kérdését, s ennek megfelelően rendszeresen beszámoltatja saját tudományos bizottságát,¹¹
- a COMEDS évente áttekinti az egészségügyi biztosítás jövőbeni irányait és igényeit,
- döntés született arról, hogy a Washington-ban, 2017 tavaszán megrendezésre kerülő plenáris ülésen hivatalosan is elindítják az addigra véglegesítésre kerülő „COMEDS jövőbeni készenléte kezdeményezést”¹²
- évente kidolgozásra és áttekintésre kerül a NATO egészségügyi közösség kutatási programjainak rangsorolása, melynek célja, hogy elősegítse a kapcsolódó szövetségi és nemzeti tudományos műhelyek tevékenységének összehangolását.

⁶ MC – Military Committee

⁷ POWER – Program of Work Evaluation Report

⁸ KFOR – NATO Kosovo Force

⁹ Azóta ez a megoldás testet öltött – 2018. január elsején elérte teljes műveleti képességét és megnyitotta kapuit a részes nemzetek finanszírozásával, civil cég által Pristinában, a KFOR Camp Film City táborában felállított és működtetett Role-2 Basic (alapszintű sürgősségi és sebészeti beavatkozó) képesség. A képesség felállítása érdekében a részes nemzetek nevében elindított üzleti pályázatot és célprogramot a NATO Beszerzési és Támogató Ügynöksége (NSPA) folytatta le, s a képesség szakmai felügyeletét a helyszínen jelenleg a szerkesztő, mint az NSPA szakértője (konzulense) látja el.

¹⁰ ACT – Allied Command Transportation

¹¹ COMEDS scientific committee

¹² COMEDS future readiness approach

A NATO jövőbeni műveleteinek egészségügyi biztosítása. A jövő katonai műveletei várhatóan kevésbé megengedő környezetben fognak zajlani. Ez lényegesen befolyásolja a beteg/sérült ellátást és kiürítést, ezért a COMEDS felállít egy doktrína harmonizációs testületet és minden őszi ülészakán külön napot szentel a témának.

Az egészségügyi szakember-hiány kezelése. Minden NATO nemzet számára továbbra is kiemelt problémát jelent az egészségügyi szakemberek hiánya. Ez a helyzet a polgári és külföldi munkáltatók által biztosítottnál előnyösebb pénzügyi juttatások és munkafeltételek esetén változhat meg.

Az ukrán fegyveres erők átalakításának szövetségi szintű támogatása. Az ukrán fegyveres erők egészségügyi szolgálatának megújítását a szövetség a NATO Beszerzési és Támogatási Ügynöksége által felügyelt rehabilitációs célprogramon keresztül támogatja. Magyarország ennek keretében látott el ukrán sérülteket az MH Egészségügyi Központban, illetve 2015 szeptembere óta a Magyar Honvédség utazó katonae-gészségügyi tanácsadót biztosított Ukrajna részére¹³. Az ülés során az MH egészségügyi főnöke bejelentette, hogy Magyarország fél évvel meghosszabbítja egészségügyi tanácsadója küldetését, s ezáltal hozzájárulását az ukrán Katonae-gészségügyi Szolgálat átalakításához.

A COMEDS Irányító Testület 2017. évi ülésének helyszíne. A plenáris ülésen az MH egészségügyi főnöke megerősítette, hogy a Magyar Honvédség korábbi felajánlása alapján 2017. április 24-27. között Budapest ad otthont a COMEDS Irányító Testületi ülésének.

A híreket összeállította: Dr. Vekkerdi Zoltán orvos ezredes

¹³ a szerkesztő személyében